

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 1/2 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
на пів року . . . або 36 франків
на місяць . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані візьмі від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Голоси про політичне положення.

(X) Австрійське днівникарство в оглядових статях з нагоди Різдвяних свят настроєне взагалі вельми поважно. Неначе інстинктивно всі висловлюють такий погляд, що стоїмо перед важною зворотною точкою і що далеко сягаючі постанови мусять завасти, наколиб парламент не сповнив в своїм часі і цілості своєї задачі. Але передовсім знаменне письмо президента державного трибуналу, члена палати вельмож д-ра Унгера, напечатане в «Ш. W. Extrblt.»:

«Світла Редакціє! Зважаєте мене, що би я висловив свій погляд про політичне положення. Я не спроможний сего зробити. Мені дїє ся так як, сему майстрови Антонови: не розумію більше світа! Про парламент, що не лише не сповняє свого обовязку, але й сам не виконує своїх прав — парламент, що не слухає голосного накликування населення до роботи, — про парламент, який приневолено ратувати корона, коли вийні парламенти змагають до розширення свого обсягу і своєї власти, — про такий парламент годі говорити і писати, лише треба з досадою і патріотичною журбою мовчати».

Так говорить один з найзнаменитших мужів вірноконституційного сторонництва, свїточ юридичних наук, бувший член міністерства Аверсперга, що найбільш причинив ся до безпосередних виборів до ради державної! Зневіра, яка віє з его слів, виступає тим яскравіше, позаяк впливає вона лише з наслідків обструкційної політики, яку завели в радї державній німецькі сторонництва. Слова Унгера вийшли якби з душі всіх щирих патріотів, до яких би національних і політичних сторонництв не належали. Однак думаємо, що мовчанє не є спроможне положення поправити.

Відозвав ся також нестор політиків Ганс Кудліч з Америки, де тепер проживає і поручає введене кромержської конституції з 1849 р. «Не можу собі інакше виобразити, пише він в N. fr. Presse, як щоби езекутива покликкала давний сойм державний з 1849. р., щоби живучі ще члени того сойму зїбрали ся у Відні або Кромержжі, а на місце померших розписати-б вибори доповняючі і щоби по таким доповненю яко продовженє давної конституції торжественно голосовано про основне право і конституцію і щоби вислід голосованя передано в торжесвеннім поході езекутиві».

З иншого знов боку обстають за тим, щоби сторонництва добровільно згодили ся на зміну регуляміну, але при тим зараз виринає сумнів, чи се дасть ся перевести в дійсности. Найбільш однак займають ся днівники чесько-німецькими мирними переговорами і всі зазначають, що невдача переговорів була би невдачою «останньої проби» і мусяла би довести до поважних наслідків. Умірковані люди з обох таборів чеського й німецького,

старають ся промостити дорогу до переговорів. Новий проводир німецьких лібералів з Чех др. Епінгер обговорює в широкій статі в Bohemii спірні питання чесько-німецькі і старає ся уможливити переговори. Трудність лежить в тим, що всенімці рішучо усувають ся від переговорів. На то один з визначних альпейских послів німецьких в Grazer Tagespost звертає ся до Німців чеських, щоби в хвилі, коли розходиться ся о далекосяглі наслідки, не були глухими на накликування альпейских Німців і не наражували конституції і держави, і висловлює надїю, що они зрозуміють свою одвічальність і доведуть до нормальних відносин.

Причинки до історії сецесії
русько-української молодіжи із львівського
університету.

(Зібрав Василь Калитин).

(Дальше).

XV. Другого дня після того, як була висєне згадана депутація у о. д-ра Фіалка, прийшов до канцелярії деканату теологічного богослов II року Йосиф Кравчук з Конотії і хотїв вивідати ся, в який спосіб має бути записаний на теологічний виділ товариш, що був хорий. Богослов Кравчук каже до о. д-ра Фіалка: «Прошу о. декана, я бим просив мені пояснити, чи єще можна вписати ся на виклади і в який спосіб, — чи через сенат, та чи конечно треба предложити свїдоцтво слабости, бо інтересований був слабій». О. декан: «Nie rozumiem pana». Богослов Кравчук повтарає поволи то само ще раз. О. декан: «O ile zrozumiałem, pan jeszcze nie zapisany». Б. Кравчук: «Так, інтересований ще не записаний». О. декан: «To niech się zapisze». Б. Кравчук: «В який спосіб?» О. декан: «Przez senat». Б. Кравчук: «А чи має предложити свїдоцтво слабости?» О. декан: «Nie rozumiem, o co panu chodzi». Б. Кравчук повтарає ще раз. О. декан: «O ile zrozumiałem, pan byłeś chory» — і потім звернув ся о. декан до богослова Зілиньського Івана, з котрим богослов Кр. вчук прийшов і почав на него сварити і зловстивсь, кажучи до него: «Pan nie rozumiesz obowiązków pedela». Богослов Кравчук стояв тимчасом, бо хотїв мати докладну інформацію від о. декана. Але о. декан звернув ся до богослова Кравчука, а радше кинув ся на него з словами: «Czego pan stoisz? Co się panu należy? Ja już swoje skończyłem». Богослов Кравчук віддалив ся з словами: «Слава Ісусу Христу!» на що о. декан відповів: «Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!»

Ті обставини доказує ся свідками: богословами II року Йосифом Кравчуком з Конотії і Іваном Зілиньским з Красної.

XVI. З початком шкільного року 1901/2 стояло одвоєго дня багато богословів коло канцелярії деканату теологічного, бо мали потребу до о. декана. Коли о. др. Фіалек прийшов, входять за ним до канцелярії богослови. О. др. Фіалек кричить: «Proszę się nie pchać razem, tylko pojedynczo». Перший вийшов був за о. д-ром Фіалком богослов і педель III року Пилип Байко. Но вже в канцелярії висунув ся перед него вольський богослов педель I року, котрого

справу о. др. Фіалек найперше полагаджує. Богослов Байко жеде коло самого бюрка. Наконєць звертає ся до него о. др. Ф. Але в тим входить польський богослов — Познаньчик. О. др. Фіалек відвертає ся від руського богослова п. Байка — так якби сей не ждав вже якийсь час — і зачинає говорити з Познаньчиком: «A to pan jeden z tych męczenników» і т. п., о місті, в яким учив ся — о его історії, професорах. Взагалі мав о. др. Ф. для Поляків час до розмови, а Русинів збував кількома словами, в яких найчастійше містила ся буря за які то неформальности, що їх винаходив аж до змудженя, або за те, що списів не дають. Так само ігноруючо поводив ся о. др. Ф. з Русинами і в салі викладів. В якій небудь справі заєдно звертав ся до Поляків — Русинів якби не було.

Ті обставини доказує ся свідком п. Пилипом Байком, богословом і педлем III року з Яблонці.

(Дальше буде).

З країни нужди і здирства.

З Косівського.

(Справа покривдженого гуцула Андрія Рибчука Ів. Мошкою Енглером в Жабю).

Семен Соломійчук в. Чепелюк спродав 1/5 1852 свому зятєви Ів. Рибчукови Тимофія кавалок ліса по 90 зр. за морг. Той ліс, обнятий тепер ґрунтовою парцелею ч. 2101 обіймає 22 моргів 987 кв. сяжнів, з чого 14 моргів 209 кв. сяжнів ліса ушкодженого, а 8 моргів 778 кв. сяжнів не ушкодженого. Ґрунт той межував ся до ґрунту спродаючого, котрий (ґрунт) опісля перейшов через наслідство на власність его сина — Гната.

Для 7. цвітня 1873 записав ся той Гнат Соломійчук в. Чепелюк (гуцульський термін: «взєв собі за годованця») Мошкови Енглерови, жидови в Жабю. Таких годованців записало ся тому жидови окрім Гната ще чотири, а то: 1) Анна Мацапурек, 2) Тетєна Чепелюк, 3) Павло Чепелюк і 4) Н. Юрманек. Подібним записам в Косівщині ніхто не перепиняє, а ще й овчим пособляєм: нотар, бо єму добре заплачать за легалізацію «Kontraktu kupna i sprzedaży» (!), а й дужовний, бо за попретанє з парадом (за позором) дасть жид соточку або й дві — як до «цїми цїпенного». — Для Мошка Енглера робив такі «kontraktu kupna i sprzedaży» его брат Шміїло «що сидить в Косові на «шибиниці» (на рогаці). Рухливий сей жидок фігурує в отвертїм письмі до Его Екц. п. Президента ц. к. Суду кр у Львові (дивись ч. 79. «Руслана» з 1901) — в справі покривдженого гуцула Василя Бойчука адвокатом В. Розенгеком в Снятині. — Як такі контракти купна робив Шміїло Енглер, доказує інтересований гуцул. Контракт купна, ц. к. нотарем в Косові (пок. Вурета) легалізований під 7. цвітня 1873 до l. r. 620, ґрунту посїлости Гната Чепелюка за dobrowolnie(???) umówioną i wypożyczoną (квартирками — квартирками!!!) cenę 300 zgr., а тимчасом Мошко Енглер спродав лише самої маржини, загарбаной у того гуцула, за 1600 зр. і окрім того прїсїв пєвєрх 60 моргів ґрунту! І ніхто ні чув, ні бачив ту кривду, бо соточки глушили-слїпили!

По запровадженю книг ґрунтових повстало з тої парц. 2101 осїбне тіло табулярне ч. 2276, означене яко ліс і під 5/3 1892 ч. 3427 «на pod-

stawie kontraktu darowizny z 9/2 892 intabuluje się prawo własności ciała hipotecznego niniejszym wykazem objętego dla Andrija Rybczuka Iwana Tymofijowego w trzech czwartych częściach a Wasylfynu Korpczuk w jednej czwartej części. Ta вже під 29/10 1892 ч. 16151 «на podstawie protokołu dochodzeń w myśl przepisu §. 9. ust. z 25/7 871 196 Dz. p. p. prawo własności do niniejszej realności na rzecz Mojżesza Englera się intabuluje». Однаково під 14/7 1893 л. 10773 wskutek orzeczenia sk. wyższego Sądu kr. we Lwowie z dnia 27/6 893 л. 14695 wpis prawa własności tu wyżej w poz. 2. na rzecz Mojżesza Englера uskutechniony jako zniesiony się wykreśla, a tem samem wpis w poz. 1 (на Андрия Рибчука і Василя Копчук) w prawnej mocy się utrzymuje.

Відсуджений від права власності жид подав гучула у процес, котрий коштував гучула поперх 3000 зр., «бо за одну терміть платив семи адукатови по 100 зр.» Засудом ц. к. суду пов. в Жабю з 1/5 901 ч. III 210/954 відсуджено гучула від его власности, а дозволено жидови інтабулювати ся і присуджено на гучула ще коштів 135 К 34 с., «bo powodowi udał się dowód na prawną tytuł i sposób nabycia». Гучул похитав тим дуже, що не предложив судови контракт купна з 1/5 1852, а удаł by mu się nie tylko dowód na fakta posiadania, ale i na tytuł prawną. Що наші мужики дуже часто програють слушні і ясні справи через затаюване важних документів, се річ відома, але чому се дієсь, то понизше один доказ з сеї справи.

Против сего ореченя гучул не вніс в приписанім речинци відклик, як каже, з причини вольного судового, якогось Кремпа, котрий подаючи оречене жені гучула, мав єї заповнити, «що мавш час до рекурсу 14 днів». Тимчасом та гучулка шукала 5 днів свого чоловіка по лісах микучинських, куда гучул в роботу пішов, а опісля гучул «нім семи вібрав протокула» (гучула намовив хтось до непотрібного видатку 4 зр. за відпис 4 аркушів «протокулів») «минуло 8 день, але я маю свідки, каже гучул, що жид, підпросив Кремпу (вольного), щоби робив, що зможе, аби ему (жидови) війшло добре і Кремпа відповів жидови, що буде робити і тому то Кремпа сказав мой жінці, що мавш час чоловіка до 14 днів відшукати, бо до 14 день мавш рекурс уробити». Якжеж би то людяно було, щоби в таких місцях, як Жабю, на подібних впроках писалось, що стороні прислугує право в тім а тім речинци внести відклик! Таж в Жабю кромі нотаря нема адвоката, котрий би стороні відклик міг внести... а до Косова пять миль!!

В ореченю впадає в очи, що свідками є жиди, а між ними два швагрі жиди, а за прочих жидів твердять гучул, що «кромі Давида Штайна, котрий коли купував у фундуши (Фондация Скарбківска межусь зі спірним ґрунтом) дерево на ґонти», не видів жадних жидів навіть в близкості того ґрунту — а не то на ґрунті. Свідки гучули, на котрих жид кличесь, — один Лукен Бойчук, після твердження гучула, то запитий слуга Мошка Енґлера, а другий Юра Коровчук, хоть намовлюваний Мошком Енґлером за оплатою 2 зр. до фальшивого свідочтва, мав, як каже гучул, зізнавати в некористь жиди. Гучул не помалу счудував ся, коли ему прочитано зізнаня того свідка з «протокулів, бом слухав, як говорив». Третий свідок гучул Мих. Бойчук мав бути покликаним жидом в тій гадці, щоби зізнанями в жиди користь віддячитись, як се жидови при переслуханю в суді адвокат Вільковський мав сказати: «покликаш того свідка через се, щос его брата Івана вітегав (визволив) з войска аж з Коломиї» — та рівно сей свідок не зізнавав в некористь гучула. — Про свідків жидів повідає гучул, що: 1) Айзік Шіс-ель, шуринець Мошка Енґлера, — 2) Абрагам Шисель, також шуринець Мошка Енґлера і «bez przeszkod» був караний за ріжне, — 3) Іцик Маєр «bez przeszkod» був караний за полонину Маричей, — 4) Нахман Йосель Шірдінґ, «присег, але він ніколи на тім ґрунті не був і до суду-віку не буде вже, бо до 3. динни по присєві загиб, хотьби всі пішли тов дорогов, котрі фальшиво присєгають», — 5) Мендель Мерфавм, «допіро від кількох літ в Жабю і в житю не чув за той ґрунт, не то видів. — Про свого противника Мошка Енґлера оповідає гучул, що він за бак-

шиш (кубан) 150 зр. забрав при жандармах у Івана Корнелюка корови від телет, а матки (вівці) від еґнет (в Косівскім се можливе було) і за сю «шпекуляцію» дістав 3 місяці неволі (визниці). (Конець буде).

З краєвого сойму.

На богослуженю рано о год. 9. в храмі св. Юра, котре відправив о. мітрат Білецький, зібрали ся всі рускі послы, а надто пп. Мерунович і ґр. Баворовский (о. Мандичевского не було). Зі сторони правительства не явив ся ніхто. По богослуженю удали ся рускі послы до Митрополита і там устами д-ра Олесницького привитали его яко руского владика і ново іменованого заступника маршалка заявляючи, що загал руский прийняв з радостю его іменоване, маючи до него довіре. «Звертаємо ся до Вас, Преосвященний, — сказав пос. Олесницький — з повним довірем, бо Ваша дотеперішня робота дає нам до того повне право. Приходимо до сойму з тою гадкою, що чейже удасть ся нам достойно і чесно заступати наш нарід і для его користи працювати. У Вас, Преосвященний, надіємо ся найти тую поміч, яку Ви яко владика і віцемаршалок можете дати». — Митрополит прийняв послів дуже радо; заявив, що доля руского народу лежить ему на серци, і надіє ся, що найдуть ся східні точки до праці, котра веде до одной мети, се є до піднесеня добробиту руского народу.

Рівночасно відбуло ся богослуженє в лат. катедрі при участі польских послів.

О. 11. год. почала соймова сая заповнити ся послами на перше засіданє першої сесії VIII періоду. Мала часть явила ся в польских строях; прочі у фраках, а селяне у звичайній сьвятчий одежи. Льожі і галерії переповнені публикою.

О год. 11½, появил ся на сали намісник, оголосив іменованє ґр. Андрея Потоцкого маршалком краєвим і візвав его до зложеня польского приреченя. Маршалок а потім віцемаршалок митроп. Шептицкий зложили приречене. Опісля на крісді маршалківскім засів ґр. Потоцкий і, ствердивши комплет, покликав на провізоричних секретарів пп. Урбанського, ґр. Мицьельского, кв. Каз. Любомірского і о. Богачевского. Потім заняв слово:

Тяжкий прийняв на себе обовязок, тим більше, що обняв его по таким мужу, як ґр. Стан. Бадені. Коли може в чім дорівнати ему, то хіба в залізній волі і енергії в праці для добра краю. В змаганях для добра цілого краю надіє ся, що в тім підопруть его всі послы. Тяжка задача чекає его, бо роботи прибуває чим раз більше і збільшають ся видатки, а доходи не підносять ся. В прелімінари на 1902. р. удержано ще рівновагу, но вже в 1904. р. край мусить причиняти ся квотою 2,200.000 К річно на будову каналів і рік, котра з часом принесе великий хосен для краю. Також змагає ся акція на поли піднесеня краєвого промислу Фабричного, на котру всі послы годять ся. Виділ кр. предкладає пять більших проєктів меліорацийних, а видатки на просєвіту збільшають ся, бо ложить ся богато на нові виділові школи.

(По руски): Не лише економічні, але і культурні задачі має сойм, і всі послы без ріжницї народности повинні до того стреміти. Сойм буде пильно і справедливо розважувати всі желаня руских послів і маршалок надіє ся, що рускі послы причинять ся до спільної праці для загального добра краю, і се буде товчком до згоди межи обома народностями.

Дальше говорив маршалок по польски і вказував на праці, які мають ся тепер полагати, а закінчив окликом в честь цїсаря. (Послы повторили).

По маршалку забрав слово намісник і сказав, що на жаль теперішня сесия потреває коротко, а не знає, коли буде сойм знов скликаний. Згадав о збільшенє фондів пропінацийних, а зійшовши на школи, представив нового віцєпрезидента д-ра Шлажека, котрий буде его заступати в соймі в справах шкільництва. Вікнці згадав про рух рускої молодїжи. Причина непорозумінє лежить в тім, що прихиси університетські неясно стилізовані. Молодїж завинила, бо не

послухала приказів університетської власти, за котрою мусить обстати правительтво. Намісник має надію, що ся справа якось улагодить ся, студенти вернуть ся і в будучности запанує згода. Звертаючи ся до руских послів витав їх «z całą serdecznością» і просив, щоби оцінювали обьективно его діяльність і спільно працювали для добра краю.

По бесїді намісника повідомив маршалок про уділенє урльопу послам Дунавському, Пілятові і Янчевському, почім забрав слово д-р. Олесницький і іменем руских послів виголосив заяву, яку ми вже подали в попереднім числі.

Сеї заяви вислухали всі послы з великою увагою. По скінченю єї дали ся чути на сали оплески.

З черги приступлено до першої точки порядку дневного: верифікация виборів. Пос. Стапінський зажадав відложеня верифікації вибору пос. Здисл. Скшинського з повіту березівского і кс. Крементовского з повіту ясельского. По виясненю референта пос. Вайгінґера внесенє пос. Стапінського відкинено.

З руских послів верифіковано вибір пп. Барабаша, Барвіньского, о. Богачевского, д-ра Могиляницького, Остапчука, Гурика, д-ра Олесницького і Мандичевского. Верифікацию вибору д-ра Короля відложено, бо нині війшов против его вибору протест.

По відчитаню рот присяги по руски (читав пос. о. Богачевский) і по польски, зложили послы приречене в руки маршалка.

Сто чотирнацятьом послам маршалок подав офіційально руку. По сїм о год. ½2 відложив засіданє до год. 8. вечером.

Вечірнє засіданє розпочало ся о год. 9. вечером. Справозданє про бюджетову провізорію на 4 місяці 1902 р. і замкненє рахунків за р. 1900 та прелімінар на р. 1902 відіслано до бюджетової комісії з 23 членів. Відтак полагоджено справи громадских мит і оплат для деяких місточок, як се ми подали були в дневнім порядку першого засіданя. З черги зарядив маршалок вибори секретарів, квесторів, ревідентів і вибір бюджетової комісії.

Секретарями стали: о. Богачевский, Любомірський, Мицьельский, Урбанський.

Квесторами: Коритовский, Міхальский, Охримович, Трачевский.

Ревідентами: Баворовский, Буйновский, Яль, Крементовский, Літинський, Мазикевич, Мерунович, Могиляницький, Пузина Роман, Рудроф, Томашевский, Вибрановский.

До комісії бюджетової увійшли: Абрагамович, Бадені Каз., Бадені Ст., Барвіньский, Домбський, Дунавский, Яблонський, Биджейович Ст., Козловский, Лясковский, Левенштайн, Любомірський Анд., Малаховский, Мілевский, Незабітовский, Олесницький, Пашковский, Поточек, Романович, Роттер, Скалковский, Урбанський, Лво.

Морске Око.

Відчитано нагле внесенє пос. Козловского в справі Морского Ока, а коли наглість ухвалено-одногласно, мотивували внесенє пп. Козловский, Яворекій Леопольд і Роттер. Опісля промовив намісник ґр. Півінський в успокоюючім тоні, що хотяй ся справа тепер заострила ся, однак в ній не зайшли абсолютно жадні засадничі зміни. Намісник заперечує категорично розширюваній поголосці, немов то мало вийти розпорядженє для жандармерії, щоби в евентуальнім спорі на спірній території безусловно помагала угорській жандармерії. Такого розпорядженя не видало ані міністерство, ані намісництво, ані старство. Що-до полюбовного суду правительство старає ся приєшпити его і вплинути в сїм напрямі на угорске правительство.

По короткій дискусії ухвалено внесенє пос. Козловского одногласно.

Дальші наглі внесеня.

Пос. В. Крайньский поставив нагле внесенє за уділенем скорої помочи погорільцям громади Потариці в пов. сокальскім — відіслано до бюджетової комісії.

Пос. Стапінський жадає в наглім внесеню, щоби автономічні власти і уряди заспокоювали свої потреби лише краєвими виробами. Після довшої дискусії наглости не ухвалено.

Три наглі внесеня в справі запомоги для

погорільців поставлені рускими послами др. Королем, др. Олесницьким і Гуриком ухвалено і відіслано до бюджетової комісії.

Відтак відчитано довгий ряд внесень та інтерпелляцій і на сім замкнено засідане о год. 1/2 12. вночі.

НОВИНИ.

— **Календар.** Ві в торник: гр.-кат. Себастьяна; рим.-кат. Сильвестра. — В середу: гр.-кат. Бонифатія; рим.-кат. *Новий рік.*

— **Наші предлатники з провінції** допитують ся в редакції, коли вже раз дістануть календар «Просвіти» яко члени тогож товариства? Може би шановний центральний Виділ «Просвіти» схотів на се як слід відповісти висплкою календарів ще перед Різдом, щоби нарід мав миле та хосещне занятє в часі сьвят? Нам здає ся, що в тім є повна рация...

— **Читальня «Просвіти» в Рогатині** уряджує в середу 1. в. ст. січня 1902 в сали «Сокола» аматорске представленє на добродійні цілі. Аматори відіграють «Тато на заручинах» і «Сельскі аристократи», комедию в 3 діях зі сьпівами.

— **Ферії сьвяточи в тов. «Сокил» у Львові** починають ся днє 4. січня 1902 і будуть тревати до днє 14. січня 1902 включно.

— **Дяківска лотерія.** Подаю до відомости Вп. П. Т. членів комітету дяківської лотерії: В цілі остаточного замкненя рахунків, сконстантованих фінансового висліду і оберненя того зиску на призначену ціль з дяківської лотерії, відбуде ся засіданє комітету безпосередно по переведеню решти продажи невинтражних предметів, с. в. великого олійного образу Воскресеня Лазаря, котрий становив головну виграну, і літографічних історичних репродукцій (а тих є висше півтора тисячі), котра тепер власне з цілою енергією довершає ся. Маю в Бої надію, що се наступить в найближшій часі, на кожний случай в протягу січня коло Богоявленських сьвят. Днє, година і місце засіданя означить ся в поодиноких запрошенях. — *О. Д. Татляк*, председатель комітету дяківської лотерії.

— **«Gazeta narodowa»** заперечує вість з Відня, немовби гр. Анд. Потоцкий, п. Лідль і Анд. Любомирский вістали тайними радниками.

— **Нову церков** буде в недалекій будучности побудована в Реневи, дочернім селі парохії Заліці старі, залозецкого деканата, львівської архієпархії. Позаяк Ренів є громадою з околє 500 душ і то бідних, тому просить о надсиланє жертв на будову тої церкви під адресою о. Авт. Гутковского в Заліцях, почта в місці.

— **Нову позичку** наміряє зятягнути місто Львів в сумі 1,200,000 кор. на покінченє міських будівель.

— **Наївність чи глупота?** «Dziennik Polski» доносить з Мостиск (коло Перемишля): «В нашій повіті зивають ся межі народом індивідуа, що зберают підписи від селян на петцию о руский університет і школи. Польске духовенство старає ся запобігти сему, але хто знає, чи зручні агітатори не узикають множество підписів від людей несвідомих справи *Jest to podstęp, który wyprada surowo parętnować.*» Або дописуватель хотів надуги «Dziennik-a», або допись сфабрикувано в редакції, але бідака-фабрикатор думав, що Мостиска лежать десь під Краковом, де є лише *polskie duchowieństwo* і самі мазури.

— **В справі предкладаня фасій** до податку рентового і податку особисто-доходового на рік 1902. П. к. краєва Дирекция скарбу визначає до предкладаня фасій до податку рентового і податку особисто-доходового на рік 1902 речинєць до 31. січня 1902. — До оплачуваня податку рентового обовязані сьтє всі особи фізичні і правні, котрі позбирають дохід. — Особи, котрих цілий дохід (з всіх жерел) вносьть річно більше як 1200 корон є обовязані до предложеня згаданой фасії уже в наслідок сего оповіщеня. Від обовязку предложеня фасії до податку рентового, увільнені сї, що: а) оплачували вже податок рентовий в попереднім році податковім, б) не змінили в тім часі свого місця замешканя, в) не узискали помноженя своїх доходів. — В такім разі слїдує вимір податку рентового на рік 1902 без фасії від такої самої квоти як в році попереднім.

До оплати податку особисто-доходового обовязані сьтє всі ті особи фізичні, котрих дохід підлягающий тому податкови перевозить річно 1200 корон з виключенєм осіб, о котрих бесїда в § 154 закона дотично доходу в § 125 близше означеного. Особи, котрих дохід не вносьть над 2000 корон річно, обовязані предложити фасії в цілі вимірюваня податку особисто-доходового тільки в такім разі, коли би їх до того окремо завїзвала власть податкова або председатель комісії оціночної. Особи, котрих дохід вносьть висше як 2000 корон річно, мають предложити згадану фасію, без огляду на те, чи їх до того завїзвано, чи ні.

До приманя повязаних фасій покликача є взагалі власть податкова І. Інстанції, в котрої окрузі особа до оплачуваня податку рентового або особисто-доходового обовязана тревало мешкає. Взиває ся податників, котрі хотять зложити протоколярно фасії до вимірюваня податку рентового або особисто-доходового на рік 1902, аби в власнім інтересі як найскорше се зробили, щоби уникнути пізнійшої глоти і непотрібної страти часу.

— **Справу величезної програної** в віденській аристократичній касині «Jockey-Club» займають ся безнастанно віденські та будапештєнські часописи. Імена двох осіб, котрі брали участь в тій високій грі, вже тепер загално знані — пише «N. fr. Presse» — але грач, котрий програє так багато, не є тим великим польским магнатом, котрого названо, але єго молодшим братом (гр. Йосиф Потоцкий. — Ред.), котрий є так само багатий і має великі добра на Волини. Прибув недавно з Парижа, де стратив великі суми в парискім «Джокей-клубі». Про партию, котра розіграла ся вночі з середи на четвер в «Джокей-клубі» пишуть: Грали в бакарата з банком «à point», що переходив з рук до рук. Аж до пізної години вночі грали доволі умірковано, принайменше після поглядів, які панували в тім клубі. Ставлено що найвисше 20,000 до 25,000 К, але і при такій грі програє той польский магнат до 400,000 К. Прийшла черга на угорского шпортсмена і він переняв банк. Тоді польский магнат поставив 100,000 К. Мадяр спротивив ся так високій грі, але Поляк упер ся при своїй ставці і програє. Тепер потроїв ставку і «поіхнував» 300,000 К. Угорский банкир знова зачав перестерігати партнера перед так високою ставкою. Вкінці грачі означили ставку на 200,000 К. І сим разом польский граф програє; поставив ще раз та ще раз і в кількох мінутах програє сім разів по 200,000 К. Тоді вже ніхто не ставляв і банкир оголосив гру за покінчену.

— Туга.

Запав вже вечір, погасло сонце
Останніх блисків жаркий огонь ще
На хмари злото — пурпуру зводить —
На душу дума вечерня сходить...

Твоя принада і личко ясне

З очий ніколи моїх не згасне,

І тужно дивлюсь в сумне віконце:

Зійди для мене, моє ти сонце!..

Лев Лопатинський.

— **14-літній убійник рідного батька.** В лісі коло Лунки на Угорщині допустив ся 14 літній хлопець страшного злочину. Селянин Іван Мотеа пішов був з своїм 14-літнім сином до ліса на роботу. Коли батько при роботі покріплав ся горівкою, попиваючи єї від часу до часу з фляшки, хотів і син пити, але батько сказав, що діти не повинні пити горівки. Підчас роботи домагав ся хлопець кілька разів горівки, а коли батько таки не хотів дати, хлопець так розлютив ся, що вирвав своему батькови сокиру з руки і сильним ударом розрубав нещасливого голову на двоє. Убійник волочив ся відтак кілька днів по лісі і ховав ся в дулавім дереві, де ночував, і де єго жандарми відкрили та арештували.

— **Робітничі розрухи в Харкові.** З Петербурга доносять, що в Харкові прийшло до розрухів межі робітниками. Товари робітників і студентів, уоружених в револьвери, звели бійку з поліцією і війском. Кільканацятьох поліциантів ранено, Увязнено околє 300 осіб.

— **Переписка редакції.** Вп. о. М. Л. в Щ. Про Дівочий Інститут в Перемишлі ми подали в липци з нагоди шкільного попису вихованиць дуже основні і горячі статі, які піднесли всі гарні і красні сторони сего заведеня, так як оно на се вповні заслугує. О скілько позволяють рами нашої часописи, нераз справді за тісні, ми порушимо всі біжучі рускі справи. Але так само читачі «Дѣла-а» довідують ся нераз від наших читачів про зовсім нові річи, які ми донесли і освїтили, а в других часописях їх поминено, або згадано десь в короткій звістці. Оно-ж інакше і не може бути, бо хйба би всі часописи повторювали себе.

— **На книжочку владкову Товариства взаімн. кредиту «Дністер» ч. 1800.** на фонд академічної молодіжи вплинули днє 25. с. м. дальші жертви: о. І. Навроцкий Голлоці: складка на довірочних зборах в Підгайцях в справі університету 20 К 26 с., о. Андрей Стрільник Тисмениця з соборного акафисту зібрані в церкві «Кокорою» 9 К, 22 с., п-на Гануся Гарасимовичівна Терпелівка збірка від гостей на празнику в Терпелівці 16 К 33 с., др. Василь Павлюк Радехів складку на празнику у о. Давидовича в Радехові 11 К 33 с., о. А. Туркевич Оришківці: від себе 10 К, п-ні Елена Туркевич Оришківці 10 К, п-ні А. В. 10 К, др. Іван Петрицкий з Америки 10 К, п-на Ольга Кульчица 70 сот., з забави 3 К 60 сот., сліпєць жебрак 50 с., громадяне Оришківці 11 К 14 с., разом 55 К 96 с.; др. Козьольник Станиславів 20 К, о. Т. Дейницький Бортковів від

себе 5 К, М. Д. 2 К, разом 7 К, для акад. молод. без розличя партій на кв. вкл. ч. 1800. о. Теодор Сахн Ласохів від себе 4 К, з соборного акафисту від парохіян 8 К 26 с., разом 12 К 26 с.; о. Н. Рудењский Баниа Березів складка для прогнаних богослєвія 13 К, о. А. Гриб Берлин від себе і парохіян 8 К, о. А. Дмитраш від пар. Мишин від себе 2 К, п. Е. Дмитрашева 2 К, громадяне Мишина 11 К 46 с., М. і Ю. К. 54 с., разом 16 К; — разом 1402 К 64 с.; — з переносу 23,950 К 61 с. Загално по д. 25 с. м. 25,362 К 25 с.

Днє 26. с. м. вплинули дальші жертви: др. О. Кульчицкий Коломия 20 К, Іван Кульчицкий Богородчани від о. Смолянського з Глубокого і о. Вілнєвича з Раковця 8 К, В. Бережанський Перемишляни складку Читальні «Просвіти» в Перемишлянах на руки о. Н. Трофмяка 32 К 30 с., др. А. Віссенберг Янів з допискою: «Слава народови, котрий має таку молодіж» 10 К, о. Ю. Левицкий сотруд. Лясичі від себе 5 К, від членів Читальні 5 К, з допискою: «Сміло, витривало, терпеливо а побіда певна» разом 10 К, о. Т. Дуткевич Цішки від парохіян 10 К, о. Лебедович Монастир 5 К, о. Г. Содомора Новосілки від себе 6 К, складка парохіян 6 К, разом 12 К; п-ні К. Карасінська Львів 40 К, др. Жуковский Станиславів 10 К, о. І. Матковский Свидова від себе 13 К, від парохіян 27 К, разом 40 К; п-ні В. Яворска Колодїбка 5 К; разом 202 К 30 с. З переносу з днів поперед. 25,362 К 25 с. Загално вплинуло по днє 26. с. м. 25,564 К 55 с.

Посмертна оповістка.

— **О. Антін Слоневский.** парох в Кривім, дек. бережанського, упокоїв ся в 63. році житя а в 39. р. сьвященства. В. е. п.!

— **Александр Вайцович,** доктор медицини, лікар-гомеопат, упокоїв ся в Межиборді, сьлицького повіта, в 67. р. житя. В. е. п.!

Телеграми.

Відень, 30. грудня. Sonn u. Montags Ztg. доносить, що парламент буде скликаний на 20. січня. На денний порядок прийде передовсім сирава контингенту рекрутів.

Відень, 30. грудня. Бюджетову комісію польської палати скликано на 8. січня. На деннім порядку дальша бюджетова дискусія.

Відень, 30. грудня. В суботу відбула ся кількогодинна рада міністрів під проводом д-ра Кербера, котрого цїсар прийняв перед полуднем на аудієнції.

Софія, 30. грудня. Засіданє собрания продовжено на тиждень. Габінетове переспленє треває дальше. Димісії Каравелова не прийнято еще. Думають загално, що він полишить ся і дальше на своїм становиску.

Новий Йорк, 30. грудня. Як доносять з Буенос-Айрес, вибухли там тільки уличні демонстрації. Тое дало причину до вісти про вибух революції.

Послідні вісти.

Нинішнє засіданє галицкого сойму зачало ся о 10. год. 20 м. перед полуднем. По відчитаню петицій, маршалок повідомив палату про наглі внесєня и. Малаховского в справі реорганізації львівської поліції і п. Жардецкого в справі проекту ловецкого закона. Опісля забрав голос п. Юрій кв. Чарторяський в справі зложена декларації що-до пруских насильств у Вжєсні. Декларації вислухали стоячи всі послы, не виключаючи і Русинів.

Опісля уділив сойм концесії до позбираня мит повітовим виділам в Березові і Тарнові. — Потім наступив вибір членів краєвого виділу. Передтім забрав голос кв. Стояловский і заявив, що людєві послы постановили не брати участи при виборі члена виділу з сільської курії, позаяк постановлено без порозуміня з людєвими послами перевести вибір Русина п. Глиджука. — До краєвого виділу вибрано:

I. З курії більших посілостей п. М. Онискевича;

II. З міської курії і торговельних палат п. Т. Романовича;

III. З курії менших посілостей п. М. Глиджука;

IV. V. VI. З цілого сойму пп.: Й. Верещинського, Т. Пілята і К. Ляковского.

